

เอกสารอ้างอิง

1. Skinner, D.G., "The Fluidised Combustion of Coal." Monograph, Mills & Boon Limited, London, 1971.
2. Roberts, A.G., and Hoy, H.R. "Combustion of Coal in Fluidised Bed." Proceedings of Symposium held at C.R.E., paper 7, p. 40 May, 1968.
3. Williams, D.F. "Combustion of Coal in Fluidised Beds." Proceedings of Symposium held at C.R.E., paper 2, p. 10-20 May, 1968.
4. Locke, H.B., and Lunn, H.G. "Pro. Int. Conf. Fluid-Bed Combust." p. 69-91, 1976.
5. Wright, S.J. "Chem. Eng. Symposium Series." 27, p.141-165, 1968.
6. นอคุณ สิทธิพงศ์. "การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่มีคุณภาพต่ำในเตาฟลูอิดไคซ์เบค." วิศวกรรมสาร 34(6), (ธันวาคม 2524):65.
7. นารา พิทักษ์อรณพ และคณะ. "การผลิตเชื้อเพลิงแข็งจากแกลบ." วิศวกรรมสาร 35(1), (กุมภาพันธ์ 2525):45.
8. Beagle E.C. Rice Husk Conversion to Energy. Rome, Italy, December, 1976.
9. Houston, D.F. Rice Chemistry and Technology. American Association of Cereal Chemists, Inc. Minnesota, p. 301-340, 1972.
10. McKetta, J.J., and Cuning, W.A. Combustion. Encyclopedia of Chemical Processing and Design, 10, p. 89-156, 1979.

11. Smith, M.L., and Stinson, K.W. Fuels and Combustion.
McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, p.114-136,
1952.
12. Ubhayakar, Shivader, K. Combustion and Flame.27(1976):23.
13. Annamalai, K., and Purbetaki P. Combustion and Flame.
27(1976): 253.
14. Edwards, J.B. Combustion Formation and Emission of Trace
Species. Ann Arbor Science Publishers, Inc., Michigan,
p. 149-162, 174-179, 1977.
15. Kunii, D., and Levenspiel, O. Fluidization Engineering.
John Wiley & Sons, New York, 1969.
16. พล สาเททอง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพลูอิโคเซชัน ตำราประกอบการสอน, ภาควิชา
เคมีเทคนิค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
17. รศ.นา ศานตียานนท์ การทำซ้ำวุ้นโหนดในพลูอิโคเซชัน วิทยานิพนธ์ ภาควิชาเคมีเทคนิค
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
18. Khitrin, L.N. "Physics of Combustion and Explosion."
Translated from Russian, Published by the National
Science Foundation, Washington, D.C. by the Israel
Programmer for Science Translations, Jerusalem,
p. 135-147, 1962.
19. Kreisinger, H., Ovitz, F.K., and Augustine, G.E. "U.S.
Bureau of Mines." Technical paper No. 137, 1916.

20. Gordon, A.L., and Amundson, N.R. "Modelling of Fluidised Bed Reactors-IV Combustion of Carbon Particles." Chemical Engineering Science. (31), (1976): 1163-1178.
21. Sinha, P.K., Datta, A.B., Nandi, S.S., and Bhaduri, D. "Prediction of Burning Rate of Coal in Fluidized-Bed Combustion." Fuel. (59), (July, 1980) : 527-531.
22. Hougen, O.A. Chemical Process Principle. Part 1 2nd ed. John Wiley & Sons, Inc., New York, 1954.

הרמטכ"ל

ภาคผนวกที่ 1

การหาคุณสมบัติทางกายภาพของเบค

1. การหาสัดส่วนของช่องว่าง (void fraction, ϵ_m)		และความเป็นทรงกลม
เทียบเท่า (Sphericity, ϕ_s)	ของแกลบ	
ปริมาตรของ n-hexane	ก่อนผสม	= 55 มิลลิลิตร
ปริมาตรของแกลบและช่องว่าง		= 20.5 มิลลิลิตร
ปริมาตรหลังผสม		= 58 มิลลิลิตร
ดังนั้น สัดส่วนของช่องว่างของเบค		= $\frac{55 + 20.5 - 58}{20.5}$
		= 0.85

จากหนังสืออ้างอิง Fluidization Engineering⁽¹⁵⁾ หน้า 66 รูปที่ 1

เมื่อ $\epsilon_m = 0.85$

จะได้ความเป็นทรงกลมเทียบเท่า = 0.24

2. การหาเส้นผ่านศูนย์กลางของทรงกลมที่มีปริมาตรเทียบเท่ากับแกลบ (diameter of sphere having the volume, d_p) ของแกลบ

ปริมาตรของแกลบและช่องว่าง = 20.5 มิลลิลิตร

จำนวนอนุภาคของแกลบ = 600 อนุภาค

$$\begin{aligned}
 \text{ปริมาตรของแก๊ส} &= \text{จำนวนอนุภาค} \times \frac{4}{6} \cdot \frac{dp^3}{6} \\
 &= \text{ปริมาตรของแก๊สและของว่าง} \times (1 - \epsilon_m) \\
 600 \times \frac{4}{6} \cdot \frac{dp^3}{6} &= 20.5 \times (1 - 0.85) \\
 dp &= \frac{6 \times 20.5 \times 0.15 \times 7}{22 \times 600} \\
 &= 9.784 \times 10^{-3} \\
 &= 0.214 \text{ เซนติเมตร} \\
 &= 2.14 \times 10^{-3} \text{ เมตร}
 \end{aligned}$$

3. การหาความหนาแน่นของแก๊ส

$$\begin{aligned}
 \text{น้ำหนักของแก๊ส} &= 10.5881 \text{ กรัม} \\
 \text{ปริมาตรของแก๊ส} &= 83.3 \text{ มิลลิลิตร} \\
 \text{ความหนาแน่นของแก๊ส} &= \frac{10.5881}{83.3 (1 - 0.85)} \\
 &= 0.8473 \text{ กรัม/มิลลิลิตร}
 \end{aligned}$$

4. การหาปริมาณความชื้น

$$\begin{aligned}
 \text{น้ำหนักของแก๊สก่อนอบ} &= 3.0625 \text{ กรัม} \\
 \text{น้ำหนักของแก๊สหลังอบ} &= 2.7545 \text{ กรัม} \\
 \text{น้ำหนักของน้ำในแก๊ส} &= 0.308 \text{ กรัม} \\
 \text{ปริมาณร้อยละของความชื้นของแก๊ส} &= \frac{0.308 \times 100}{3.0625} \\
 &= 10.06
 \end{aligned}$$

5. การหาปริมาณเงิน

น้ำหนักของแอลกอฮอล์	=	1.0018	กรัม
น้ำหนักของเงิน	=	0.1660	กรัม
ปริมาณร้อยละของเงินในแอลกอฮอล์	=	$\frac{0.1660}{1.0018} \times 100$	
	=	16.57	

ภาคผนวกที่ 2

การหาค่าค่าทางความร้อน (Heating value or Calorific value)

ตัวอย่างของวิธีการคำนวณ

1. การคำนวณหาปริมาณความร้อนเทียบเท่า (energy equivalent) ของบอมบ์แคลอริมิเตอร์ (bomb calorimeter) จากปริมาณความร้อนของการเผาไหม้ (heat of combustion) ของกรดเบนโซอิก (benzoic acid)

จากสูตร
$$w = \frac{Hm + e_1 + e_3}{t}$$

โดยที่ w = ปริมาณความร้อนเทียบเท่าของบอมบ์แคลอริมิเตอร์ (แคลอรี/องศาเซลเซียส)

H = ปริมาณความร้อนของการเผาไหม้ของกรดเบนโซอิก (6318 แคลอรี/กรัม)

m = น้ำหนักของกรดเบนโซอิก (0.7667 กรัม)

t = อุณหภูมิแตกต่างระหว่างอุณหภูมิเริ่มต้นและอุณหภูมิสุดท้าย
= 3.5 องศาเซลเซียส

e_1 = ความถูกต้อง (correction) ของปริมาณความร้อนของการรวมตัว (formation) ของกรดไนตริก (nitric acid)

= 0 แคลอรี

e_3 = ความถูกต้องของปริมาณความร้อนของการเผาไหม้ของขดลวด (ignition wire)

= $2.3 \times 4 = 9.2$ แคลอรี

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น} \quad w &= \frac{6318 \times 0.7667 + 0 + 9.2}{3.5} \\ &= 1386.63 \text{ แคลอรี/องศาเซลเซียส} \end{aligned}$$

2. การคำนวณหาค่าคุณค่าทางความร้อนของแกลบ

$$\text{จากสูตร} \quad H_g = \frac{tw - e_1 - e_2 - e_3}{m}$$

$$\text{โดยที่} \quad t = 0.79 \text{ องศาเซลเซียส}$$

$$m = 0.3626 \text{ กรัม}$$

$$w = 1386.63 \text{ แคลอรี/องศาเซลเซียส}$$

$$e_1 = 0$$

$$e_2 = \text{ความถูกต้องสำหรับการรวมตัวของกรดซัลฟูริก (sulphuric acid)}$$

$$= 14 \times C \times m_2 \quad \text{โดยที่ } m_2 \text{ เป็นปริมาณ sulphur (S) ในตัวอย่าง}$$

$$= 0$$

$$e_3 = 2.3 \times 6.2$$

$$= 14.26 \text{ แคลอรี}$$

$$H_g = \frac{0.79 \times 1386.63 - 14.26}{0.3626}$$

$$= 2981.74 \text{ แคลอรี/กรัม}$$

$$\text{ดังนั้นคุณค่าทางความร้อน} = \frac{2981.74}{100 - 10.06} \times 100 \quad \text{แคลอรี/กรัมของแกลบแห้ง}$$

$$= 3115.25 \text{ แคลอรี/กรัมของแกลบแห้ง}$$

3. การคำนวณค่าคุณค่าทางความร้อนของถ่าน

โดยที่ถ่านนี้จะมี 2 ส่วน คือส่วนหนึ่งได้จากคอสมัน อีกส่วนหนึ่งได้จากไซโคลน กรณีของถ่านนี้จะมีการผสมกรกเบนโซอิก เข้าไปด้วยเพื่อให้เกิดการเผาไหม้ดีขึ้น

$$\text{จากสูตร} \quad H_g = \frac{tw - e_1 - e_2 - e_3}{m}$$

$$m = \text{น้ำหนักของกรกเบนโซอิก} + \text{น้ำหนักถ่าน}$$

$$= 0.3135 + 0.0997$$

$$t = 1.47 \text{ องศาเซลเซียส}$$

$$e_1 = 0$$

$$e_2 = 0$$

$$e_3 = 2.3 \times 8.4$$

$$= 19.32$$

$$H_g = 1.47 \times 1386.63 - 19.32$$

$$= 2019.03 \text{ แคลอรี}$$

$$\text{คุณค่าทางความร้อนของกรกเบนโซอิก} = 6318 \times 0.3135$$

$$= 1980.69 \text{ แคลอรี}$$

$$\text{คุณค่าทางความร้อนของถ่าน} = 2019.03 - 1980.69$$

$$= 38.33 \text{ แคลอรี}$$

$$= \frac{38.33}{0.0997}$$

$$= 384.48$$

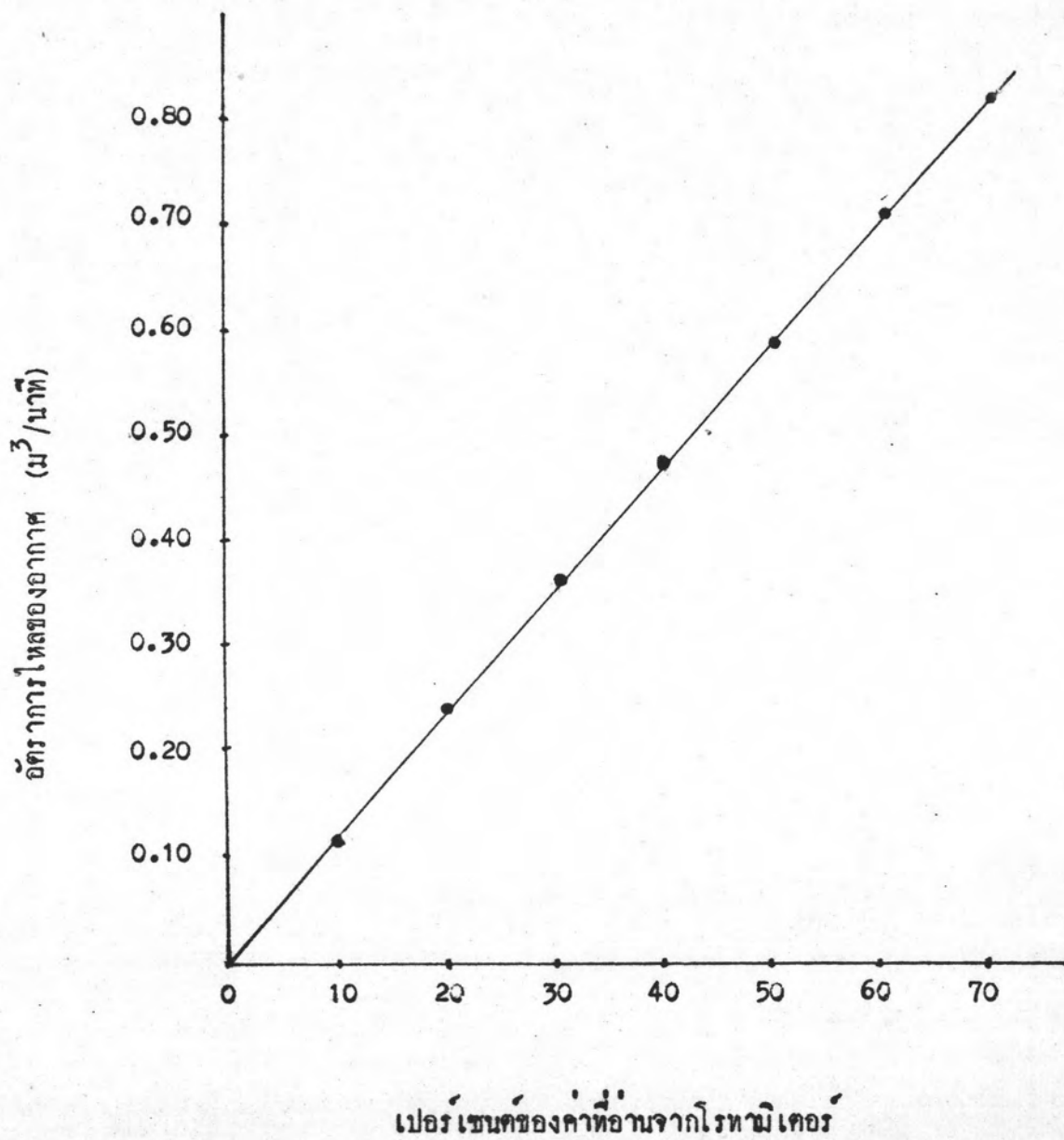
$$= 384.48 \text{ แคลอรี/กรัม}$$

ภาคผนวกที่ ๑

การเปรียบเทียบค่าที่อ่านได้จากโรทมิเตอร์ และอัตราการไหลของอากาศ

ค่าที่อ่านได้จากโรทมิเตอร์ (เปอร์เซ็นต์)	อัตราการไหลของอากาศ (ม ³ /นาที) (Q)
0	0
10	0.115
20	0.240
30	0.365
40	0.470
50	0.580
60	0.700
70	0.810

เปรียบเทียบที่อุณหภูมิ 28 องศาเซลเซียสความดันบรรยากาศ

รูปที่ 1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เปอร์เซ็นต์ของค่าที่อ่านจากโรทมิเตอร์กับอัตราการไหลของอากาศ

ภาคผนวกที่ 4

การหาความเร็วค่าสุดของขบวนการฟลูอิดไอซ์เซชัน

แสดงข้อมูลการทดลองของความแตกต่างระหว่างความแตกต่างความดันกับอัตราการไหลของอากาศและความเร็วของอากาศที่เบคสูงต่าง ๆ กัน

อัตราการไหลของอากาศ (ม ³ /นาที) Q	ความเร็วของอากาศ (ม/นาที) U	ความแตกต่างระหว่างความดัน (ซม. ของน้ำ)			
		Lm=15 ซม.	Lm=20 ซม.	Lm= 25 ซม.	Lm=30 ซม.
0.10	5.65	0.11	0.15	0.17	0.21
0.12	6.78	0.12	0.17	0.20	0.25
0.14	7.91	0.13	0.20	0.25	0.32
0.16	9.04	0.14	0.23	0.27	0.37
0.18	10.17	0.15	0.25	0.30	0.42
0.20	11.30	0.16	0.27	0.35	0.46
0.22	12.43	0.17	0.29	0.37	0.50
0.24	13.56	0.18	0.30	0.38	0.53
0.26	14.69	0.18	0.30	0.38	0.53
0.28	15.82	0.175	0.30	0.38	0.54
0.30	16.95	0.18	0.30	0.37	0.54

ทำการทดลองที่อุณหภูมิห้องและความดันบรรยากาศ

ข้อมูลที่ได้จากการเผาไหม้แกลบในฟลูอิดิซเบค

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลของการทดลองการเผาไหม้ที่มีอุณหภูมิคงที่ที่ 500 องศาเซลเซียส และมีอัตราการไหลของอากาศ 0.365 ม³/นาที และ 0.470 ม³/นาที, 0.580 ม³/นาที 0.700 ม³/นาที ตามลำดับ

อุณหภูมิของการเผาไหม้ (องศาเซลเซียส)	500	500	500	500
อัตราการไหลของอากาศ (ม ³ /นาที)	0.365	0.470	0.580	0.700
น้ำหนักแกลบที่ใช้ในการเผาไหม้ (กรัม)	500	500	500	500
เวลาที่ใช้ในการเผาไหม้ (นาที, วินาที)	16.50	14.16	12.9	10.12
อัตราการป้อนแกลบ (กรัม/นาที)	29.67	35.04	41.15	49.02
อัตราการไหลของน้ำที่ผ่านท่อเหล็กโรสนิม (กรัม/นาที)	800	750	800	800
อุณหภูมิของน้ำที่เข้าท่อเหล็กโรสนิม (องศาเซลเซียส)	28.0	31.0	29.0	29.0
อุณหภูมิของน้ำที่ออกจากท่อเหล็กโรสนิม (องศาเซลเซียส)	51.0	58.5	55.0	58.0
อุณหภูมิของอากาศที่เข้าสู่คอลัมน์ (องศาเซลเซียส)				
- อุณหภูมิกระเปาะเปียก	21.0	22.5	22.0	22.0
- อุณหภูมิกระเปาะแห้ง	29.0	30.0	26.0	26.0
อุณหภูมิของก๊าซที่ได้จากการเผาไหม้ (องศาเซลเซียส)	305	320	345	365
อุณหภูมิของก๊าซที่ออกจากคอลัมน์ (องศาเซลเซียส)				

ตารางที่ 1 (ต่อ)

อุณหภูมิระเปาะเปียก	35.0	38.0	33.0	33.5
อุณหภูมิระเปาะแห้ง	36.6	39.0	35.0	35.0
ส่วนประกอบของก๊าซที่ได้จากการเผาไหม้				
อัตราส่วนร้อยละของ CO ₂	4.0	4.0	4.2	4.2
อัตราส่วนร้อยละของ CO	0.8	0.6	0.4	0.4
อัตราส่วนร้อยละของ O ₂	16.2	16.4	16.4	16.4
อัตราส่วนร้อยละของ N ₂	79.0	79.0	79.0	79.0
น้ำหนักของเถ้าที่ได้จากคอสมัน (กรัม)	87.4	55.9	58.2	50.9
น้ำหนักของเถ้าที่ได้จากไฮโคลน (กรัม/นาท)	1.78	3.36	4.52	6.08
คุณค่าทางความร้อนของเถ้าที่ได้จากไฮโคลน (แคลอรี/กรัม)	384.48	269.02	246.84	244.96
คุณค่าทางความร้อนของเถ้าที่ได้จากคอสมัน (แคลอรี/กรัม)	1415.67	1962.80	1770.42	1841.56

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลของการทดลองการเผาไหม้ที่อุณหภูมิคงที่ที่ 600 องศาเซลเซียส และมีอัตราการไหลของอากาศ 0.365 ม³/นาท., 0.470 ม³/นาท., 0.580 ม³/นาท., 0.700 ม³/นาท. และ 0.810 ม³/นาท. ตามลำดับ

อุณหภูมิของการเผาไหม้ (องศาเซลเซียส)	600	600	600	600	600
อัตราการไหลของอากาศ (ม ³ /นาท.)	0.365	0.470	0.580	0.700	0.810
น้ำหนักแก๊สที่ใช้ในการเผาไหม้ (กรัม)	500	500	500	500	500
เวลาที่ใช้ในการเผาไหม้ (นาท., วินาที)	14,26	12,22	11,42	9,5	7,52
อัตราการป้อนแก๊ส (กรัม/นาท.)	34.67	40.5	42.67	55.07	63.53
อัตราการไหลของน้ำที่ผ่านท่อเหล็กโรสซึม (กรัม/นาท.)	650	740	800	800	800
อุณหภูมิของน้ำที่เข้าท่อเหล็กโรสซึม (องศาเซลเซียส)	31.0	31.0	27.3	27.0	27.0
อุณหภูมิของน้ำที่ออกจากท่อเหล็กโรสซึม (องศาเซลเซียส)	60.5	61.0	58.0	60.0	63.0
อุณหภูมิของอากาศที่เข้าสู่คอลัมน์ (องศาเซลเซียส)					
อุณหภูมิกระเปาะเปียก	21.0	21.0	24.0	23.0	22.0
อุณหภูมิกระเปาะแห้ง	26.0	26.0	25.0	24.0	25.0
อุณหภูมิของก๊าซที่ไคจากการเผาไหม้ (องศาเซลเซียส)	325	365	410	425	440

ตารางที่ 2 (ต่อ)

อุณหภูมิของก๊าซที่ออกจากคอมบัสต์ (องศาเซลเซียส)					
อุณหภูมิกระเปาะเปียก	37.0	34.0	36.0	35.5	35.5
อุณหภูมิกระเปาะแห้ง	38.0	35.0	37.0	36.0	38.0
ส่วนประกอบของก๊าซที่ได้จากการเผาไหม้					
อัตราส่วนร้อยละของ CO ₂	5.8	6.0	6.1	6.0	6.0
อัตราส่วนร้อยละของ CO	0.8	0.5	0.4	0.4	0.4
อัตราส่วนร้อยละของ O ₂	14.4	14.5	14.5	14.6	14.6
อัตราส่วนร้อยละของ N ₂	79.0	79.0	79.0	79.0	79.0
น้ำหนักของเถ้าที่ได้จากคอมบัสต์ (กรัม)	105.5	96.6	70.4	66.3	52.9
น้ำหนักของเถ้าที่ได้จากไฮโดรเจน (กรัม/นาท)	1.87	3.25	4.64	6.28	8.46
คุณค่าทางความร้อนของเถ้าที่ได้จากไฮโดรเจน (แคลอรี/กรัม)	597.67	408.15	398.04	302.49	255.29
คุณค่าทางความร้อนของเถ้าที่ได้จาก คอมบัสต์ (แคลอรี/กรัม)	1639.84	1991.56	2507.46	2041.05	1920.72

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลของการทดลองการเผาไหม้ที่อุณหภูมิคงที่ที่ 700 องศาเซลเซียส และมีอัตราการไหลของอากาศ 0.365 ม³/นาท., 0.470 ม³/นาท., 0.570 ม³/นาท., 0.700 ม³/นาท., และ 0.810 ม³/นาท

อุณหภูมิของการเผาไหม้ (องศาเซลเซียส)	700	700	700	700	700
อัตราการไหลของอากาศ (ม ³ /นาท)	0.365	0.470	0.580	0.700	0.810
น้ำหนักแกลบที่ใช้ในการเผาไหม้ (กรัม)	500	500	500	500	500
เวลาที่ใช้ในการเผาไหม้ (นาท, วินาที)	11.20	11	9.50	8.47	7.41
อัตราการป้อนแกลบ (กรัม/นาท)	44.17	45.5	50.83	56.95	65.10
อัตราการไหลของน้ำที่ไหลผ่านท่อเหล็กโรสซึม (กรัม/นาท)	840	990	950	900	900
อุณหภูมิของน้ำที่เข้าท่อเหล็กโรสซึม (องศาเซลเซียส)	33.0	31.5	31.5	29.0	29.0
อุณหภูมิของน้ำที่ออกจากท่อเหล็กโรสซึม (องศาเซลเซียส)	70.0	62.0	63.0	65.0	69.0
อุณหภูมิของอากาศที่เข้าสู่คอมมัน (องศาเซลเซียส)					
อุณหภูมิกระเปาะเปียก	21.5	25.0	27.8	25.0	25.0
อุณหภูมิกระเปาะแห้ง	23.0	26.2	28.3	28.0	28.0
อุณหภูมิของก๊าซที่ไคจากการเผาไหม้ (องศาเซลเซียส)	405	440	450	465	470
อุณหภูมิของก๊าซที่ออกจากคอมมัน (องศาเซลเซียส)					

อุณหภูมิกระเปาะเปียก	39.0	39.5	40.0	38.0	36.0
อุณหภูมิกระเปาะแห้ง	40.0	40.0	41.0	39.0	39.0
ส่วนประกอบของอากาศที่ได้จากการเผาไหม้					
อัตราส่วนร้อยละของ CO ₂	5.2	5.6	5.4	5.6	5.8
อัตราส่วนร้อยละของ CO	0.6	0.4	0.2	0.2	0.2
อัตราส่วนร้อยละของ O ₂	15.2	15.0	15.4	15.2	15.0
อัตราส่วนร้อยละของ N ₂	79.0	79.0	79.0	79.0	79.0
น้ำหนักของเถ้าที่ได้จากคอลมันน์ (กรัม)	110.5	80.0	79.8	72.5	63.4
น้ำหนักของเถ้าที่ได้จากไซโคลน (กรัม/นาท)	2.38	3.64	5.51	6.84	10.05
คุณค่าทางความร้อนของเถ้าที่ได้จากไซโคลน (แคลอรี/กรัม)	542.59	394.68	366.36	314.56	145.40
คุณค่าทางความร้อนของเถ้าที่ได้จากคอลมันน์ (แคลอรี/กรัม)	2648.37	1561.37	1287.13	1482.02	1601.87

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลของการทดลองการเผาไหม้ที่อุณหภูมิที่ 800 องศาเซลเซียส และมีอัตราการไหลของอากาศ 0.375 ม³/นาท, 0.470 ม³/นาท และ 0.570 ม³/นาท ตามลำดับ

อุณหภูมิของการเผาไหม้ (องศาเซลเซียส)	800	800	800
อัตราการไหลของอากาศ (ม ³ /นาท)	0.365	0.470	0.580
น้ำหนักแก๊สที่ใช้ในการเผาไหม้ (กรัม)	500	500	500
เวลาที่ใช้ในการเผาไหม้ (นาท, วินาที)	11,8	10,52	9,12
อัตราการป้อนแก๊ส (กรัม/นาท)	44.91	46.0	54.34
อัตราการไหลของน้ำที่ไหลผ่านท่อเหล็กโรสซึม (กรัม/นาท)	980	720	850
อุณหภูมิของน้ำที่เข้าท่อเหล็กโรสซึม (องศาเซลเซียส)	31.8	31.2	31.0
อุณหภูมิของน้ำที่ออกจากท่อเหล็กโรสซึม (องศาเซลเซียส)	68.0	84.0	75.0
อุณหภูมิของอากาศที่เข้าสู่คอมมัน (องศาเซลเซียส)			
อุณหภูมิกระเปาะเปียก	20.0	20.5	20.0
อุณหภูมิกระเปาะแห้ง	28.7	21.0	21.0
อุณหภูมิของก๊าซที่ไคจากการเผาไหม้ (องศาเซลเซียส)	420	440	460

อุณหภูมิของก๊าซที่ออกจากคอมซัมน์ (องศาเซลเซียส)			
อุณหภูมิกระเปาะเปียก	42.0	36.0	37.0
อุณหภูมิกระเปาะแห้ง	43.0	36.5	38.0
ส่วนประกอบของก๊าซที่ได้จากการเผาไหม้			
อัตราส่วนร้อยละของ CO ₂	5.5	6.2	6.0
อัตราส่วนร้อยละของ CO	1.0	0.6	0.4
อัตราส่วนร้อยละของ O ₂	14.5	14.2	14.6
อัตราส่วนร้อยละของ N ₂	79.0	79.0	79.0
น้ำหนักของเถ้าที่ได้จากคอมซัมน์ (กรัม)	92.2	84.5	83.1
น้ำหนักของเถ้าที่ได้จากไซโคส (กรัม/นาท)	2.47	3.40	5.93
คุณค่าทางความร้อนของเถ้าที่ได้จากไซโคส (แคลอรี/กรัม)	182.44	108.39	92.43
คุณค่าทางความร้อนของเถ้าที่ได้จากคอมซัมน์ (แคลอรี/กรัม)	1394.59	1447.32	1914.96

ภาคผนวกที่ 6

วิธีการคำนวณประสิทธิภาพของการเผาไหม้ และปริมาณความร้อนที่สูญหายไป โดยอาศัยหลักการของสมดุลมวลสารและพลังงาน (Material and Energy Balance) แสดงการคำนวณหาค่าต่าง ๆ จากผลที่ได้จากการทดลองในตารางที่ 1 ภาคผนวกที่ 5

1. อุณหภูมิของการเผาไหม้ = 500 องศาเซลเซียส
 อัตราการไหลของอากาศ = 0.365 ม³/นาที
 อุณหภูมิอ้างอิง (reference temperature) = 28 องศาเซลเซียส
 (ใช้อุณหภูมิของน้ำเป็นอุณหภูมิอ้างอิง)

สมดุลมวลสาร

- ฐานการคำนวณ : ไหม้การเผาไหม้ 1 นาที
1. น้ำหนักของแก๊สที่ใช้ในการเผาไหม้ = 29.67 กรัม
 แก๊สมีความชื้นร้อยละ 10.06
 ฉะนั้นน้ำหนักของน้ำในแก๊ส = $\frac{29.67 \times 10.06}{100} = 2.98$ กรัม
 $\therefore$ จำนวนกรัม-โมล = 0.1659
2. น้ำหนักของอากาศที่ให้เข้าไปในคอมบัสต์

$$\begin{aligned} \text{โดยที่อัตราการไหลของอากาศ} &= 0.365 \text{ ม}^3 \\ &= 365 \text{ ลิตร} \end{aligned}$$

ปริมาตรของอากาศที่เข้าที่ standard condition คือ

$$V_2 = \frac{V_1 P_1}{P_2} \cdot \frac{T_2}{T_1}$$

$$\begin{aligned} \text{โดยที่} \quad P_1 &= 29.0 \quad \text{นิ้วของปรอท (วัดในท้องทดลอง)} \\ T_1 &= 28 + 273.1 \\ &= 301.1 \quad \text{องศาเคลวิน} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ในสภาวะมาตรฐาน; } P_2 &= 29.92 \quad \text{นิ้วของปรอท} \\ T_2 &= 273.1 \quad \text{องศาเคลวิน} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น} \quad V_2 &= 365 \times \frac{29.0}{29.92} \times \frac{273.1}{301.1} \quad \text{ลิตร} \\ &= 328.78 \quad \text{ลิตร} \end{aligned}$$

เนื่องจากอากาศที่สภาวะมาตรฐาน 1 กรัม-โมล มีปริมาตร 22.4 ลิตร

$$\begin{aligned} \text{จำนวนกรัม-โมลของอากาศที่เข้าทั้งหมด} &= \frac{328.78}{22.4} \quad \text{กรัม-โมล} \\ &= 14.68 \quad \text{กรัม-โมล} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{อากาศที่เข้าคอสัมน์มี molal humidity} &= 0.0207 \quad \text{โมลของน้ำ/โมลของอากาศแห้ง} \\ \text{ดังนั้นอากาศที่เข้าคอสัมน์มีน้ำอยู่} &= \frac{0.0207 \times 14.68}{1.0207} \quad \text{กรัม-โมล} \\ &= 0.2977 \quad \text{กรัม-โมล} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{น้ำหนักของน้ำในอากาศที่เข้า} &= 5.36 \quad \text{กรัม} \\ \text{ฉะนั้นมีอากาศแห้งเข้าไปในคอสัมน์} &= 14.68 - 0.2977 \quad \text{กรัม-โมล} \\ &= 14.38 \quad \text{กรัม-โมล} \end{aligned}$$

โดยที่อากาศประกอบด้วยไนโตรเจนร้อยละ 79 และออกซิเจนร้อยละ 21 ฉะนั้น
อากาศที่เข้าไปในคอลัมน์ประกอบด้วย

$$\begin{aligned} \text{ไนโตรเจน} &= \frac{79}{100} \times 14.38 \quad \text{กรัม-โมล} \\ &= 11.36 \quad \text{กรัม-โมล} \\ &= 318.08 \quad \text{กรัม} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ออกซิเจน} &= \frac{21}{100} \times 14.38 \quad \text{กรัม-โมล} \\ &= 3.02 \quad \text{กรัม-โมล} \\ &= 96.64 \quad \text{กรัม} \end{aligned}$$

$$\text{น้ำหนักของอากาศที่เข้าทั้งหมด} = 414.72 \quad \text{กรัม}$$

3. น้ำหนักของก๊าซที่ได้ออกมา

เนื่องจากว่าไนโตรเจนเป็นก๊าซเฉื่อย ซึ่งจะไม่ทำปฏิกิริยากับสารอื่น ฉะนั้น
จึงถือว่ากรัม-โมลของก๊าซไนโตรเจนที่ได้จากการเผาไหม้เท่ากับกรัม-โมลของก๊าซ
ไนโตรเจนที่เข้าคือ 11.36 กรัม-โมล

ดังนั้นปริมาณและน้ำหนักของก๊าซที่ได้จากการเผาไหม้ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

ก๊าซที่ได้	ร้อยละโดยปริมาตร	จำนวนกรัม-โมล	น้ำหนักเป็นกรัม
ไนโตรเจน	79.0	11.36	318.08
ออกซิเจน	16.2	2.32	74.24
คาร์บอนมอนนอกไซด์	0.8	0.12	3.36
คาร์บอนไดออกไซด์	4.0	0.58	25.52
ผลรวม	100.0	14.38	421.20

4. น้ำหนักของน้ำในก๊าซที่ได้ออกมา

$$\begin{aligned} \text{molal humidity} &= 0.058 \text{ โมลของน้ำ/โมลของอากาศแห้ง} \\ \text{ดังนั้นจำนวนกรัม-โมลของน้ำในก๊าซที่ได้ออกมา} &= 0.058 \times 14.38 \text{ กรัม-โมล} \\ &= 0.8340 \text{ กรัม-โมล} \end{aligned}$$

$$\text{น้ำหนักของน้ำในก๊าซที่ได้ออกมา} = 15.01 \text{ กรัม}$$

เนื่องจากปริมาณน้ำในก๊าซที่ได้ออกมาประกอบด้วย น้ำจากอากาศที่เข้า น้ำจากความชื้นของแกลบที่ไซและน้ำที่เกิดจากการรวมตัวของไฮโดรเจนและออกซิเจน

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นปริมาณของน้ำที่ได้จากการเผาไหม้} &= 0.8340 - 0.2977 - 0.1656 \text{ กรัม-โมล} \\ &= 0.3707 \text{ กรัม-โมล} \end{aligned}$$

$$5. \text{ น้ำหนักของถ่านในไซโคลน} = 1.78 \text{ กรัม}$$

6. รวมสมมูลย์ของมวลสารทั้งหมด

ทางเข้า

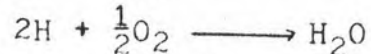
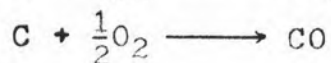
น้ำหนักอากาศ	414.72	กรัม
น้ำหนักของน้ำในอากาศ	5.36	กรัม
น้ำหนักแกลบแห้ง	26.69	กรัม
น้ำหนักของน้ำในแกลบ	2.98	กรัม
รวมทั้งหมด	<u>449.75</u>	กรัม

ทางออก

น้ำหนักก๊าซที่ได้	421.20	กรัม
น้ำหนักน้ำในก๊าซ	15.01	กรัม
น้ำหนักเต้าในไซโคลน	1.78	กรัม
รวมทั้งหมด	<u>437.99</u>	กรัม

7. ปริมาณของอากาศที่มากเกินพอ

จากสมการปฏิกิริยาการเผาไหม้ของ C และ H เป็นดังนี้ ;

และจากการทดลองในการเผาไหม้เกิด CO_2 0.58 กรัม-โมล

CO 0.12 กรัม-โมล

น้ำที่เกิดจาก H 0.3707 กรัม-โมล

นอกจากนี้เต้าที่ได้จากการเผาไหม้มีคุณค่าทางความร้อน 384.48 แคลอรี/กรัมของเต้า

โดยที่คาร์บอนมีคุณค่าทางความร้อน 7837.65 แคลอรี/กรัมของคาร์บอน

$$\text{ดังนั้นจะมีปริมาณของธาตุคาร์บอนในเต้าแกลบ} = \frac{384.48}{7837.65} \frac{\text{กรัมของคาร์บอน}}{\text{กรัมของเต้า}}$$

$$= 0.0491 \frac{\text{กรัมของคาร์บอน}}{\text{กรัมของเต้า}}$$

$$\text{เต้า 1.78 กรัม จะมีธาตุคาร์บอน} = 0.0491 \times 1.78 \text{ กรัม}$$

$$= 0.0874 \text{ กรัม}$$

$$\text{จำนวนกรัม-โมลของคาร์บอนในเต้า} = \frac{0.0874}{12} \text{ กรัม-โมล}$$

$$= 0.0073 \text{ กรัม-โมล}$$

$$\text{ดังนั้นปริมาณออกซิเจนที่ต้องการใช้ทั้งหมด} = 0.58 + 0.12 + 0.1854 + 0.0073$$

$$= 0.8927 \text{ กรัม-โมล}$$

แต่ในการทดลองจะใช้อากาศแทนที่จะใช้ออกซิเจนโดยตรง โดยที่ในอากาศประกอบด้วย
ออกซิเจนร้อยละ 21

$$\begin{aligned} \text{คั่งนั้นปริมาณอากาศที่ต้องการตามทฤษฎี} &= \frac{0.8927}{0.21} \text{ กรัม-โมล} \\ &= 4.25 \text{ กรัม-โมล} \end{aligned}$$

แต่ในการทดลองให้ปริมาณอากาศเข้าไป 14.68 กรัม-โมล

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณอากาศที่มากเกินไป} &= \frac{14.68 - 4.25}{4.25} \text{ กรัม-โมล} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณร้อยละของอากาศที่มากเกินไป} &= \frac{14.68 - 4.25}{4.25} \times 100 \\ &= 245.41 \end{aligned}$$

สมกฤษ์พลังงาน

อุณหภูมิอ้างอิง: 28 องศาเซลเซียส (ใช้อุณหภูมิของน้ำในสถานะที่เป็นของเหลว)

เข้า

1. ค่าทางความร้อนของแก๊สที่ไ้เข้าไป = 2981.74×29.67 แคลอรี
= 88468.22 แคลอรี
2. เอนทาลปีของแก๊ส = 0
3. เอนทาลปีของน้ำในแก๊ส = 0
4. เอนทาลปีของไอน้ำในอากาศ

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณความร้อนของการระเหยที่ } 28^{\circ}\text{C} &= 10488.89 \text{ แคลอรี/กรัม-โมล} \\ \text{ดังนั้น เอนทาลปี} &= 10488.89 \times 0.2977 \text{ แคลอรี} \\ &= 3122.5426 \text{ แคลอรี} \end{aligned}$$

$$\text{ดังนั้นปริมาณความร้อนที่ไ้เข้าไปทั้งหมด} = \underline{\underline{91590.7684}} \text{ แคลอรี}$$

ออก

1. ค่าทางความร้อนของไ้ที่ไ้จากไซโคลน = 1.78×384.48 แคลอรี
= 684.37 แคลอรี
2. เอนทาลปีของไ้ที่ไ้จากไซโคลน
Molal heat capacity ไ้ = 0.2575 แคลอรี/กรัม^oC
ดังนั้น เอนทาลปี = $1.78 \times 0.2575 \times (305-28)$ แคลอรี
= 126.96 แคลอรี

3. ค่าทางความร้อนของก๊าซ

$$\begin{aligned} \text{CO ในก๊าซ} &= 0.12 \text{ กรัม-โมล} \\ \text{ค่าทางความร้อน} &= 67636 \text{ แคลอรี/กรัม-โมล} \\ \text{ฉะนั้น เอนทาลปี} &= 0.12 \times 67636 \text{ แคลอรี} \\ &= 8116.32 \text{ แคลอรี} \end{aligned}$$

4. เอนทาลปีของก๊าซที่ได้

$$\text{จาก } \Delta H = nC_p \Delta T$$

ฉะนั้น เอนทาลปีของก๊าซมีดังนี้:

$$\begin{aligned} \text{N}_2 &= 11.36 \times 7.02 \times (305-28) = 22089.97 \text{ แคลอรี} \\ \text{O}_2 &= 2.32 \times 7.215 \times (305-28) = 4636.65 \text{ แคลอรี} \\ \text{CO} &= 0.12 \times 7.025 \times (305-28) = 233.51 \text{ แคลอรี} \\ \text{CO}_2 &= 0.58 \times 9.525 \times (305-28) = 1530.29 \text{ แคลอรี} \\ &\text{รวม} \quad \quad \quad \underline{28490.42} \text{ แคลอรี} \end{aligned}$$

5. เอนทาลปีของไอน้ำในก๊าซที่ได้

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณความร้อนของการระเหยที่ } 28^\circ \text{ C} &= 10488.89 \text{ แคลอรี/กรัม-โมล} \\ \text{molal heat capacity} \quad \text{เฉลี่ยของน้ำ} &= 8.16 \text{ แคลอรี/กรัม } ^\circ \text{C} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น เอนทาลปีของไอน้ำ} &= 0.8340 [10488.89 + 8.16 \times (305-28)] \text{ แคลอรี} \\ &= 10632.841 \text{ แคลอรี} \end{aligned}$$

6. ปริมาณความร้อนที่ถูกใช้ไปโดยน้ำ

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณความร้อนที่ถูกถ่ายเทให้แก่น้ำในท่อ} &= 800 \times 1 \times (51-28) \text{ แคลอรี} \\ &= 18400 \text{ แคลอรี} \end{aligned}$$

$$\text{รวมปริมาณความร้อนทั้งหมดที่ได้} = \underline{66450.91} \text{ แคลอรี}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นปริมาณความร้อนที่สูญหายไป} &= 91590.7684 - 66450.91 \text{ แคลอรี} \\ &= 25139.8574 \text{ แคลอรี} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{คิดเป็นร้อยละ} &= \frac{25139.8574}{91590.7684} \times 100 \\ &= 27.45 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ประสิทธิภาพทั้งหมด} &= \text{ปริมาณความร้อนที่ให้เข้าไป} - \text{คุณค่าทางความร้อนของเต้า} - \\ &\quad \text{คุณค่าทางความร้อนของ CO} \text{ ต่อ ปริมาณความร้อนที่ให้เข้าไป} \end{aligned}$$

$$= \frac{91590.7684 - 684.37 - 8116.32}{91590.7684} \times 100$$

$$\text{คิดเป็นร้อยละ} = 90.39$$

ประวัติ

ชื่อ นางสาวศศิวิมล สูงสว่าง
การศึกษา 2520 วท.บ. เคมี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2525 วท.ม. เคมีเทคนิค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่ทำงาน กองควบคุมมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม
ตำแหน่ง นักวิทยาศาสตร์ 3

